

Een Veilige en Vreedzame School

CBS Het Baken

Samen leven - Samen leren

Inleiding:

In dit document geven we een korte beschrijving van onze pedagogische uitgangspunten en de wijze waarop we werken aan de sociale veiligheid en het welbevinden van onze leerlingen. De basis is onze identiteit en er wordt gewerkt met de programma's De Vreedzame School en Trefwoord.

1. Visie: Onderwijs op Het Bakken vanuit christelijk perspectief:

Op Het Bakken staan we voor bijzonder en goed onderwijs. Natuurlijk leren we onze kinderen basisvaardigheden als lezen, schrijven en rekenen en gaan we voor goede tussenopbrengsten en eindresultaten, maar goed onderwijs bevordert vooral het zelfvertrouwen van kinderen en zorgt ervoor dat ze zich in de volle breedte kunnen ontwikkelen = Bildung.

Het gaat er in ons onderwijs om dat kinderen "leren leven", leren om te leven vanuit vertrouwen. Ze moeten leren omgaan met goede en minder goede dingen in het leven. 'Goed onderwijs' bevordert in onze visie 'stevige' kinderen die de wereld aan kunnen, die oog hebben voor anderen en hun rol in de samenleving vervullen. 'Goed onderwijs' helpt kinderen om de maatschappij niet te kopiëren, maar om te werken aan een maatschappij zoals die zou moeten zijn.

Als christelijke basisschool vinden we het belangrijk dat onze levensbeschouwelijke identiteit merkbaar is in de school. Niet alleen door de dagelijkse rituelen, verhalen en vieringen en het volgen van de methode Trefwoord. Ook door de manier waarop we op onze school met elkaar omgaan willen we laten zien dat we ons baseren op waarden die we vanuit de Bijbel kennen. Merkbaar moet het zijn dat naastenliefde, rentmeesterschap (duurzaamheid), gastvrijheid, vergevingsgezindheid en uniciteit voor ons belangrijke waarden zijn. Belangrijk zijn voor ons ook het meegeven van de democratische waarden als vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit en het inzetten van je talenten voor de samenleving = Burgerschap.

In onze visie staat of valt 'Goed onderwijs' met goede leraren, die niet alleen zien wat een kind nodig heeft, maar die ook weten wat het is kinderen voor te bereiden op een onbekende toekomst én hen vertrouwd te maken met een toekomstperspectief van hoop.

'Goed onderwijs' vraagt om leraren die een klik met het kind kunnen maken; eerst veiligheid, dan goede resultaten.

Het is tenslotte onze droom om met kinderen én hun ouders op te trekken en samen te werken aan een wereld waar mensen met verschillende achtergronden vreedzaam met elkaar samenleven.

Onze school is een gemeenschap waarbinnen:

**We elkaar respecteren en waarderen
We positief met elkaar communiceren
We met elkaar samenwerken en elkaar helpen
Iedereen zich veilig voelt**

2. Werken aan sociale veiligheid en het voorkomen pesten

Allereerst wordt er van iedereen in de school; leraren, ouders en kinderen, positief sociaal gedrag verwacht. We dragen een expliciete sociale en morele norm uit, hierbij heeft de schoolleider en hebben alle medewerkers een belangrijke voorbeeldfunctie. Het direct corrigeren van gedrag dat haaks staat op de norm is heel belangrijk. Dit betekent in de praktijk dat we niet weggijken maar ingrijpen in gevallen van negatief gedrag en ook ouders betrekken.

Het is belangrijk dat de kinderen in een groep ervaren dat ze deel uitmaken van een gemeenschap. In de school en nog sterker in de klas moet ieder kind het gevoel hebben dat zijn/haar aanwezigheid belangrijk is. Leraren kunnen dit gevoel van gemeenschap bevorderen door goede omgangsafspraken te maken, door kinderen in wisselende groepen te laten samenwerken, coöperatieve werkvormen in te zetten, taken te verdelen, oudere kinderen bij het begeleiden van jongere kinderen in te zetten e.d. Belangrijk is dat de leraar duidelijk maakt wat de norm is, wat de verwachtingen en wat de grenzen zijn en tegelijkertijd de leerling een stem geeft en serieus neemt.

3. De Vreedzame School- basislessen als fundament

Naast het expliciet uitdragen van een sociale en morele norm is het basisprogramma van De Vreedzame School het fundament. In alle groepen worden er wekelijks lessen gegeven. Het doel is het creëren van sociale veiligheid en het voorkomen van pesten.

Naast het basisprogramma is de mediatorentraining en de groepsvergadering onderdeel van het aanbod. De mediators hebben een belangrijke rol als het gaat om het meehelpen bij het oplossen van conflicten en het voorkomen van pesten.

Het basisprogramma van De Vreedzame School kent 6 blokken en 36 lessen. We volgen hierbij de jaarplanning zoveel mogelijk.

4. Plagen en Pesten

Plagen heeft als kenmerk dat beide partijen over en weer plagen en daar vaak ook beiden plezier aan beleven. Plagen is echter ook een fenomeen dat zich op de grens van het aanvaardbare afspeelt. Het risico bestaat dat plagen pesten wordt, het is daarom van belang dat wij de kinderen leren hun grens aan te geven en wij bij stevig plagen de geplaagde ondersteunen en de plager aanspreken. Er kan teruggegrepen worden op de lessen over plagen en pesten uit blok 1 van 'De Vreedzame School'. Daarnaast leren de mediators om bij plagen of ongewenst gedrag op een 'luchtige manier' in te grijpen zodat pesten voorkomen wordt.

Ingrijpen bij pesten- De Oplossingsgerichte Pestaanpak (OPA)

Wanneer er ondanks alle preventieve maatregelen sprake is van pesten zal allereerst de eigen leerkracht van het kind hier aandacht aan besteden in de groep. Het doel hiervan is de verantwoordelijkheid voor de sfeer in de groep bij alle kinderen te leggen en de overige kinderen in de groep het gevoel te geven dat ze een gepest kind kunnen helpen. In de meeste gevallen worden de ouders van zowel de pester als het gepest kind op de hoogte gebracht en gevraagd ook thuis aandacht te besteden aan het probleem.

5. Inzetten van de anti-pest coördinator

Wanneer er sprake is van klachten over pesten (door het kind of de ouders van het kind) neemt de school dit altijd serieus. Bij structureel pestgedrag wordt de anti-pest coördinator ingezet. Deze collega is naast de groepsleraar verantwoordelijk voor het uitvoeren van het 'pestprotocol'. Dit is op onze school de Oplossingsgerichte Pest Aanpak (OPA).

Uitgangspunten van deze aanpak:

- ✚ Alle leerlingen worden betrokken bij het probleem (dus niet alleen de 'probleemleerling')
- ✚ Oplossingsgericht
- ✚ De positieve invloed van leeftijdsgenoten benutten
- ✚ Focus op de relatie met de groep
- ✚ Verantwoordelijkheid en zorg voor elkaar

Belangrijke elementen van de OPA aanpak zijn:

- ✚ Geen schuld, verwijten of straf
- ✚ Uitgaan van het goede in ieder kind
- ✚ Aanmoedigen van empathie
- ✚ Iedereen is verantwoordelijk
- ✚ Snel, positief en oplossingsgericht
- ✚ De pester krijgt de kans zijn of haar gedrag te veranderen

De volgende stappen worden onderscheiden:

1. Gesprek met het gepeste kind
2. Gesprek met de steungroep (zonder de gepeste leerling)
3. Tweede gesprek met het gepeste kind
4. Tweede gesprek met de steungroep

Bij klachten over pesten is het vooral belangrijk dat ze serieus genomen worden en niet worden gebagatelliseerd. De ouders van zowel de pester als het slachtoffer worden op de hoogte gebracht wanneer er sprake is van pesten en van het feit dat op onze school de OPA aanpak gebruikt wordt. Hierbij wordt ook duidelijk aangegeven dat, wanneer er sprake is van ernstig grensoverschrijdend / gewelddadig gedrag, er op een andere manier ingegrepen wordt en er een sanctie volgt (zie protocol grensoverschrijdend gedrag).

6. Digitaal Pesten

Het leren omgaan met sociale media en het opvoeden tot digitaal burger vindt voor een groot deel plaats op school tijdens de lessen mediawijsheid en het project Media Masters. Een verschil met klassiek pesten is dat digitaal pesten vaak anoniem en laagdrempelig is en dus minder zichtbaar.

De aanpak van digitaal pesten op school begint bij de alertheid van de leerkrachten. Het opvangen van signalen, inzicht hebben in wat er speelt en aan kinderen duidelijk maken dat we als groep verantwoordelijk zijn als er digitaal negatieve dingen gezegd worden, is een taak van de leerkrachten.

Op school zijn er afspraken over het gebruik van mobiele telefoons en op groepsniveau worden er afspraken gemaakt over het gebruik van de groepsapp

In de map Sociale Veiligheid wordt de OPA aanpak en het onderdeel digitaal pesten uitgewerkt.

7. Monitoren veiligheidsbeleving leerlingen

Voor het meten van de veiligheidsbeleving en het welbevinden van kinderen worden er op onze school verschillende instrumenten gebruikt:

- ✚ ZIEN: Jaarlijks wordt in november de vragenlijst door leraren en leerlingen uit de groepen 5 t/m 8 ingevuld. Uit deze vragenlijst gebruiken we de vragen die van toepassing zijn op welbevinden en pesten.
- ✚ Veiligheidsthermometer Vreedzame School: jaarlijks vullen de kinderen van de groepen 5 t/m 8 in januari de korte vragenlijst in.
- ✚ Kwaliteitsvragenlijsten v. Beekveld en Terpstra: Eens in de twee jaar vullen de leerlingen uit de groepen 6 t/m 8 de vragenlijst in.

De verkregen data uit ZIEN wordt door de leerkracht bekeken en besproken in de groepsbespreking. Aandachtspunten uit de kwaliteitsvragenlijsten worden besproken met het team en de medezeggenschapsraad en verbeterpunten worden opgenomen in de jaardoelen.